

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Stand van zaken geboortezorg en inzet voor de toekomst

Lisette Bruns
Directie Curatieve Zorg

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Inhoud

1. Wat willen bereiken
2. Integrale geboortezorg
3. Aandacht voor zwangeren
in achterstandssituaties
4. Preventieakkoord
5. GR adviezen

Wat willen we bereiken

Terugdringen van de babysterfte en het hebben van een goede start van moeder en kind

Daarbij aandacht hebben voor:

- De juiste zorg op de juiste plek (Preventie, Technologische ontwikkelingen en Verplaatsen van zorg)
- Integrale zorg
- Kwaliteitsontwikkeling
- Zwangere centraal

Inzet op het verstevigen van de integrale geboortezorg

Ondersteuning CPZ

Inzicht in data

Arbeidsmarkt

Kraamzorg op maat

ZonMw onderzoeksprogramma

- Subsidieoproep verbeteren kwaliteit van integrale geboortezorg

Digitale uitwisseling van gegevens

- Babyconnect

Babyconnect

Integrale bekostiging

In 2017 gestart en veel ervaringen opgedaan

- Landelijke kerngroep
- Ondersteuning vanuit het CPZ

Monitor RIVM

- Kwaliteit en betaalbaarheid van de zorg.

Evaluatie NZa

- Eerder aangeven dat bekostigingsvormen naast elkaar kunnen blijven bestaan
- Keuzevrijheid
- Advies aan minister over het experiment integrale bekostiging,

Na monitor RIVM en advies NZa zal de minister een besluit nemen over de eventuele structurele invoering van de integrale bekostiging en in welke vorm

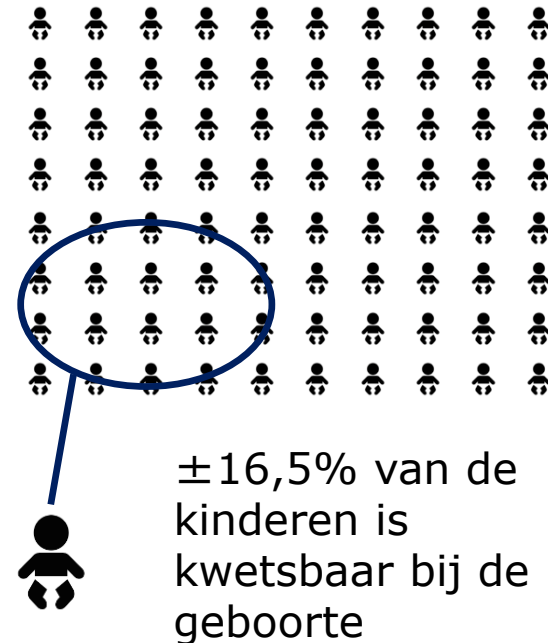
Extra aandacht voor zwangeren in achterstandssituaties

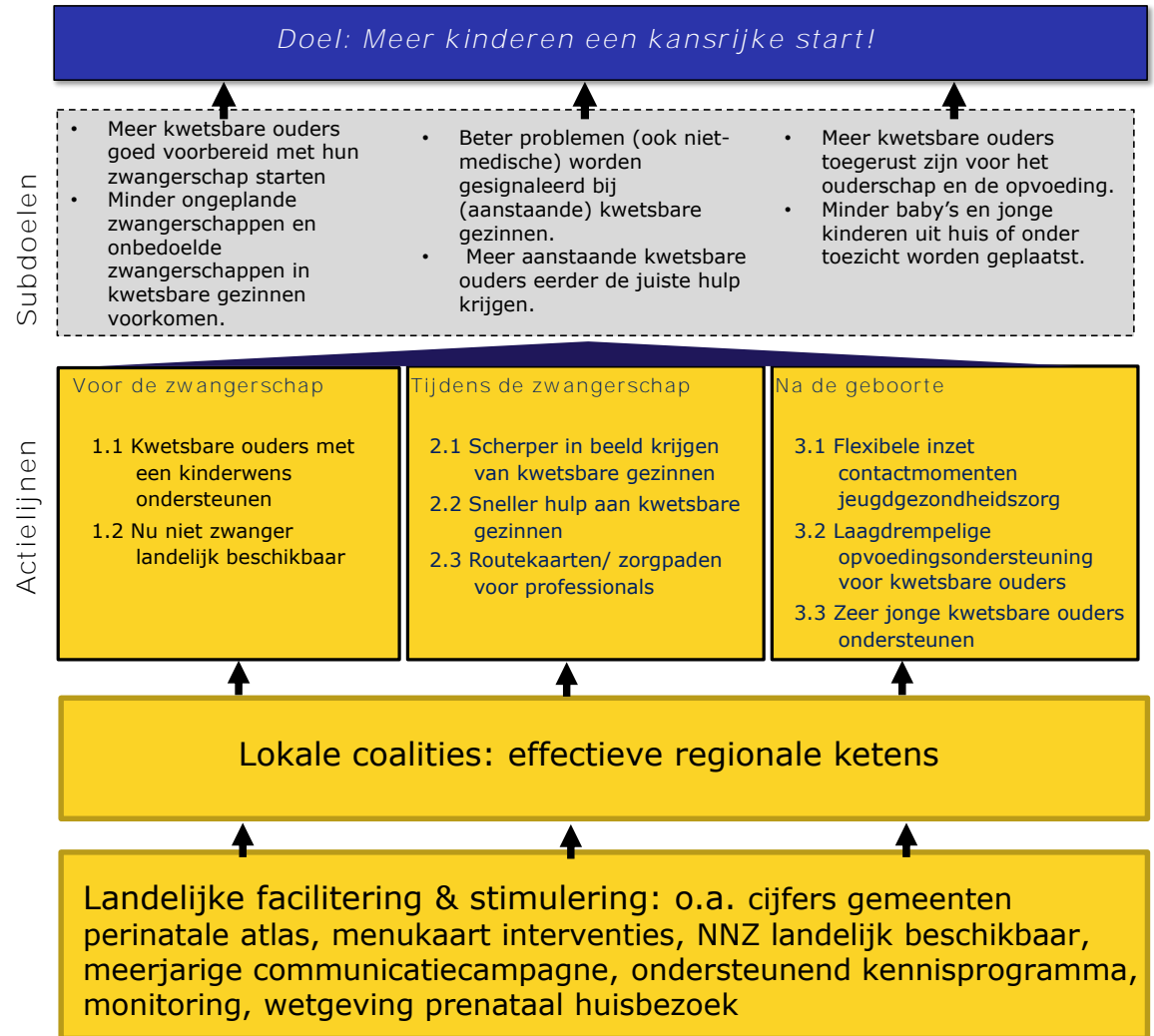
16,5% van de kinderen heeft geen goede start met groter risico op problemen later

- Jaarlijks worden ± 170.000 kinderen geboren
- 16,5% van deze kinderen heeft problemen als vroeggeboorte, laaggeboortegewicht of een combinatie van beide
- Een deel van deze kinderen (0,5-1%) wordt geboren in (zeer) kwetsbare gezinnen
- Geen goede start is een belangrijke voorspeller van fysieke en mentale problemen later.

- Om het doel te bereiken zijn actielijnen geformuleerd en zijn lokale coalities nodig die landelijke gefaciliteerd en gestimuleerd worden

Gemeenten massaal van start met lokale coalities

- Begin januari is een brief uitgegaan over de **financiële impuls** aan GIDS gemeenten. De 155 GIDS gemeenten omvatten het merendeel van de kwetsbare gezinnen.
- Inmiddels hebben **al 127 GIDS gemeenten zich aangemeld** waarvan er ruim 100 van start gaan in de eerste tranche. Ook niet GIDS gemeenten vormen lokale coalities *Kansrijke Start*, zeker daar waar sprake is van regionale samenwerking rond geboortezorg*
- Gemeenten worden ondersteund middels een **stimuleringsprogramma**, ook vanuit CPZ

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aantal aanmeldingen van GIDS gemeenten voor de impuls Kansrijke Start

1. Almelo	37. Groningen	73. Roermond
2. Almere	38. Gulpen-Wittem	74. Roosendaal
3. Alphen aan den Rijn	39. Haarlem	75. Rotterdam
4. Amsterdam	40. Harderwijk	76. s-Hertogenbosch
5. Apeldoorn	41. Heerlen	77. Schiedam
6. Appingedam	42. Heerlen	78. Sittard-Geleen
7. Assen	43. Heerlen	79. Smallingerland
8. Beekdaalen	44. Helmond	80. Stadskanaal
9. Berg en Dal	45. Hengelo	81. Steenswijkland
10. Bergen (Limburg)	46. Hoogeveen	82. Sudwest-Fryslân
11. Bergen op Zoom	47. Kerkrade	83. Tholen
12. Berkelland	48. Landgraaf	84. Tiel
13. Beuningen	49. Leeuwarden	85. Tilburg
14. Beverwijk	50. Leiden	86. Utrecht
15. Bonger-Odoorn	51. Leidschendam-Voorburg	87. Vaals
16. Bontal	52. Lelystad	88. Valkenburg aan de Geul
17. Breda	53. Loppersum	89. Veendam
18. Brunsum	54. Lossler	90. Velsen
19. Coevorden	55. Maassluis	91. Venlo
20. Cuijk	56. Maastricht	92. Venray
21. Culemborg	57. Meerssen	93. Vijfheerenlanden
22. Dantumadiel	58. Middel	94. Vlaardingen
23. Delft	59. Midden-Groningen	95. Vlissingen
24. Delfzijl	60. Molenlanden	96. Waadhoeke
25. Den Haag	61. Nijmegen	97. Waalwijk
26. Den Helder	62. Nissewaard	98. Wageningen
27. Deventer	63. Noordoost-Fryslân	99. Weert
28. Diemen	64. Oldambt	100. Westervelde
29. Dordrecht	65. Oldenzaal	101. Winterswijk
30. Ede	66. Ooststellingwerf	102. Zaanstad
31. Emmen	67. Oss	103. Zeewolde
32. Enschede	68. Peel en Maas	104. Zeist
33. Epe	69. Pekeila	105. Zoetermeer
34. Galdrop-Mierlo	70. Purmerend	106. Zutphen
35. Gennep	71. Rheden	107. Zwijndrecht
36. Gorinchem	72. Ridderkerk	

Verbinding medisch en sociaal domein

Signaleer ook niet-medische risicofactoren bij (aankomende) ouders

Inzicht in aanbod interventies

Maak afspraken met lokale coalities Kansrijke Start rondom de eerste 1000 dagen van kinderen

Preventieve acties gericht op het verbeteren van leefstijl

Ambitie rookvrije generatie 2040

2020:

<19% volwassenen

< 5% zwangeren

Strategie: harde maatregelen,
rookvrije norm in maatschappij **en**
goede stopzorg door
zorgprofessionals

Budget: 8 mln (2019), 8 mln (2020 en
3 mln (2021)

Stakeholders

Maatschappelijke organisaties,
zorgprofessionals, zorgverzekeraars,
gemeenten, bedrijven,
gezondheidsfondsen

Vier werkgroepen

1. Rook en tabaksvrije omgeving
2. **Stoppen met roken zorg**
3. **Rookvrije zorg**
4. Rookvrije organisaties

Preventieakkoord
Roken

Maatschappelijke inzet:

Rookvrije speeltuinen,
kinderboerderijen,
kinderopvang, **jgz**, scholen,
sport, **zorg** en bedrijven

Maatregelen

1. **Accijnsverhoging**
2. Uitstalverbod,
reclameverbod, neutrale
verpakkingen
3. Rookvrije
schoolterreinen
4. Afschaffing rookruimten
5. Uitbreiding rookverbod
voor e-sigaretten
6. **Geen eigen risico bij
stoppen**
7. **Campagnes**
8. **Implementatieonder-
steuning**
9. **Onderzoek en
monitoring**

Preventieakkoord alcohol

Samenwerkingsverband Vroegsignalering alcoholproblematiek in oprichting

- Eerder herkennen en erkennen alcoholproblematiek
- Handelingsperspectief professionals en vrijwilligers

Knelpunten in kaart gebracht ook voor doelgroep zwangere vrouwen

- Ontwikkelen en updaten van trainingen voor zorgprofessionals die helpen om alcoholgebruik bespreekbaar te maken
- Toepassen van bestaande interventies

Gezondheidsraad adviezen

13 weken echo

- Gr advies over prenatale screening
- Structureel echoscopisch onderzoek aanbieden aan het einde van het eerste trimester in het kader van een landelijk wetenschappelijk onderzoek

Maternale kinkhoestvaccinatie

- Zwangere vrouwen vaccineren tegen kinkhoest. Als een moeder gevaccineerd is, is haar kind vanaf de geboorte ook beschermd.
- Streven invoering half dec 2019

Vitamine K

- Gr advies: zuigelingen die borstvoeding gaan krijgen voortaan de vitamine K toedienen via een intramusculaire injectie
- RIVM gevraagd om besluitvormingsanalyse

Voeding eerste 1000 dagen

- De Gr zal de stand van wetenschap in kaart brengen
- Bestaande voedingsaanbevelingen voor zwangere en lacterende vrouwen en voor nul- tot tweejarigen beoordelen en daarover in deeladviezen rapporteren

Vragen??